

ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਪੰਜਾਬ, ਮੋਹਾਲੀ
S.C.E.R.T., PUNJAB, MOHALI

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਬੋਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, 2017
Punjab State Talent Search Examination, 2017

ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ (Class VIII)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST
ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 180

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

1. ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਟੈਸਟ (MAT) ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
2. ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਟੈਸਟ (SAT) ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
3. ਭਾਸ਼ਾ (ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ) ਵਿੱਚ 40 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
4. ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਸ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-
  - i) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ
  - ii) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ
  - iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
  - iv) ਭੂਗੋਲ
  - v) ਇਤਿਹਾਸ
  - vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ
  - vii) ਗਣਿਤ
  - viii) ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ
  - ix) ਹਿੰਦੀ
  - x) ਪੰਜਾਬੀ
4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
7. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
8. ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (OMR Sheet) ਤੇ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

Rough Work / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ (MAT)

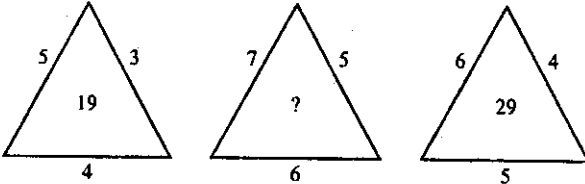
ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1-3) ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- 18, 37, 75, 151, ...
1) 175   2) 225
3) 276   4) 303
- 5, 10, 30, 120, ...
1) 200   2) 400
3) 600   4) 300
- 7, 28, 49, 70, 91, 112, ...
1) 133   2) 134
3) 135   4) 137

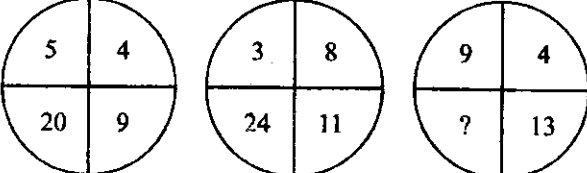
ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (4-5) ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਚੌਥਾ ਵਿਕਲਪ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- 1) ਭਾਰਤ   2) ਪਾਕਿਸਤਾਨ
3) ਪੰਜਾਬ   4) ਨੇਪਾਲ
- 1) KLM   2) RSU
3) VWX   4) EFG

ਨਿਰਦੇਸ਼ :- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6-8) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ/ਸਥਾਨ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਅੰਕ/ਸੰਖਿਆ ਭਰੋ।

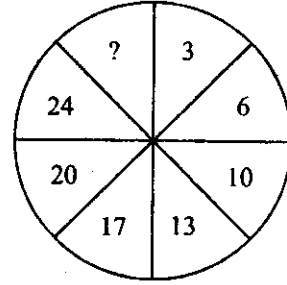
-

1) 41   2) 40
3) 42   4) 51

-

- 1) 52   2) 36
3) 81   4) 37

8.

- 1) 27   2) 28
3) 29   4) 22

9. ਜੇਕਰ ਅੱਖ ਨੂੰ ਹੱਥ, ਹੱਥ ਨੂੰ ਮੂੰਹ, ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਕੰਨ, ਕੰਨ ਨੂੰ ਨੱਕ ਅਤੇ ਨੱਕ ਨੂੰ ਜੀਭ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸੁਣੇਗਾ?

- 1) ਅੱਖ   2) ਮੂੰਹ
3) ਨੱਕ   4) ਕੰਨ

10. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ROAD ਨੂੰ URDG ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ SWAN ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

- 1) VXDQ   2) VZDQ
3) UXDQ   4) VZCO

11. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ PSTSE ਨੂੰ RUVUG ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ PUNJAB ਨੂੰ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

- 1) RDLPCW   2) RWPLCD
3) DLCPWR   4) WRLPDC

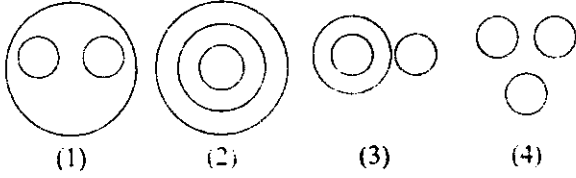
12. ਸ਼ਬਦ TALENT SEARCH ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ?

- 1) SHENTA   2) SEHMAT
3) CHARNAT   4) TARCH

13. ਸ਼ਬਦ RATIONLISATION ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

- 1) A   2) N
3) R   4) I

14. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਸ਼ੇਰ, ਕਬੂਤਰ ਅਤੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

19. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਨਮਾਲਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਦੁੱਕਵਾਂ ਉੱਤਰ ਲੱਭੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਰਨਮਾਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

- i) Press   ii) Prest
iii) Prima   iv) Priest
1) i, ii, iv, iii   2) i, ii, iii, iv
3) iv, iii, ii, i   4) iv, i, ii, iii

15. ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਹੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਲੋਹਾਰ ਨਾਲ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਨੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ?

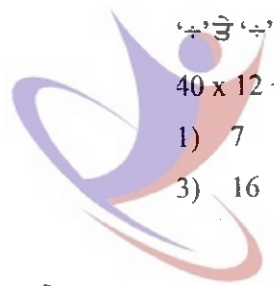
- 1) ਘੁਮਿਆਰ   2) ਨਾਈ
3) ਤਰਖਾਣ   4) ਸੁਨਿਆਰ

20. ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

- 1) GO   2) HARI
3) PEN   4) PENCIL

21. ਜੇਕਰ '-' ਦਾ ਮਤਲਬ X, 'X' ਦਾ ਮਤਲਬ '+', '+' ਦਾ ਮਤਲਬ '+' ਤੇ '-' ਦਾ ਮਤਲਬ '-' ਹੋਵੇ ਤਾਂ

$40 \times 12 + 3 - 6 \div 60 = ?$
1) 7   2) 96
3) 16   4) 4

22. ਜੇਕਰ '+' ਦਾ ਮਤਲਬ 'X', '-' ਦਾ ਮਤਲਬ '+', 'X' ਦਾ ਮਤਲਬ '+' ਅਤੇ '-' ਤਾ ਮਤਲਬ '-' ਹੋਵੇ ਤਾਂ

$10 \times 18 - 9 + 3 \div 1 = ?$
1) 18   2) 17
3) 16   4) 15

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (16-17) ਅੱਖਰ/ਅੰਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੋ।

16. a _ ba _ b _ b _ a _ b
1) abaab   2) abbab
3) aabba   4) bbabb

17. ___ 001 ___ 010 ___ 00
1) 1001   2) 1011
3) 1010   4) 0100

18. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 526 ਦਾ ਅਰਥ "Sky is blue" ਹੈ, 24 ਦਾ ਅਰਥ "Blue colour" ਹੈ ਅਤੇ 436 ਦਾ ਅਰਥ "Colour is fun" ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ "FUN" ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।
1) 5   2) 4
3) 3   4) 2

23. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਣਿਤਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ Δ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲਵੇਗਾ?
 $8 \Delta 3 \Delta 4 \Delta 20$
1) +, x, =   2) x, -, =
3) +, -, x   4) +, +, -

24. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 4 ਕਿ:ਮੀ: ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 3 ਕਿ:ਮੀ:

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 5 ਕਿ:ਮੀ: ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- 1) ਪੂਰਬ   2) ਪੱਛਮ
3) ਉੱਤਰ   4) ਦੱਖਣ

ਸਚਿਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਆਸ਼ਰਿਕਾ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਿਕਾ ਹਨ। ਰਾਕੇਸ਼ ਦਾ ਸਚਿਨ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?

- 1) ਭਰਾ   2) ਚਾਚਾ
3) ਦਾਦਾ   4) ਤਾਇਆ

25. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ 4 ਕਿ:ਮੀ: ਚਲਦਾ ਹੈ, ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 5 ਕਿ:ਮੀ: ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 8 ਕਿ:ਮੀ: ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਤਰ ਵੱਲ 5 ਕਿ:ਮੀ: ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਕਰੋ ਉਹ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ?

- 1) 10 ਕਿ:ਮੀ:   2) 14 ਕਿ:ਮੀ:
3) 12 ਕਿ:ਮੀ:   4) 16 ਕਿ:ਮੀ:

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (30-34) ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ :: ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਬਦਾਂ / ਅੱਖਰਾਂ / ਐਕਾਂ, ਸਥਿਅਕਾਂ / ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨ :: ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸੇ ਸੰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

30. ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ : ਸਮੁੰਦਰ :: ਉਠ : ?
1) ਜੰਗਲ   2) ਧਰਤੀ
3) ਪਹਾੜ   4) ਮਾਰੂਥਲ

26. ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਕੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- (i) ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ   (ii) ਬਿਮਾਰੀ   (iii) ਡਾਕਟਰ
(iv) ਇਲਾਜ   (v) ਤੰਦਰੁਸਤੀ

- 1) dcabe   2) bcdac
3) eadcb   4) bcade

31. ਅਖਬਾਰ : ਪਰੈਸ :: ਕੱਪੜਾ : ?

- 1) ਦਰਜ਼ੀ   2) ਮਿੱਲ
3) ਪਰੈਸ   4) ਸੂਤ

27. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਐਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਦੁੱਕਵਾਂ ਸਮੂਹ ਲੱਭੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣੇ।

C O S H O L
1 2 3 4 5 6

- 1) 314265   2) 314256
3) 341256   4) 342156

32. GREEN : NEERG :: BLACK : ?

- 1) KACLB   2) KCABL
3) KCALB   4) KALCB

33. 6 : 18 :: 8 : ?

- 1) 32   2) 42
3) 26   4) 30

34. ZA : YB :: ? : ?

- 1) CY : DW   2) RI : LM
3) XC : WD   4) PQ : RS

28. ਜੇਕਰ B, A ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ, S, B ਦਾ ਚਾਚਾ ਹੈ। N, A ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ N, B ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

- 1) ਚਾਚਾ   2) ਦਾਦਾ
3) ਨਾਨਾ   4) ਫੁੱਫੜ

29. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਹੈ। ਰਾਕੇਸ਼, ਸੁਰੇਸ਼ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੀਰੂ ਹੈ। ਨੀਰੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਹੈ ਅਤੇ

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (35-37) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਇਸ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਣਿਤਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਪੰਡੂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸੰਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸੇ ਸੰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਕਵੇਂ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

35. $8 - 1 = 49$ $5 - 1 = 16$
 $9 - 1 = 64$ $6 - 1 = ?$
 1) 9   2) 25
 3) 36   4) 10

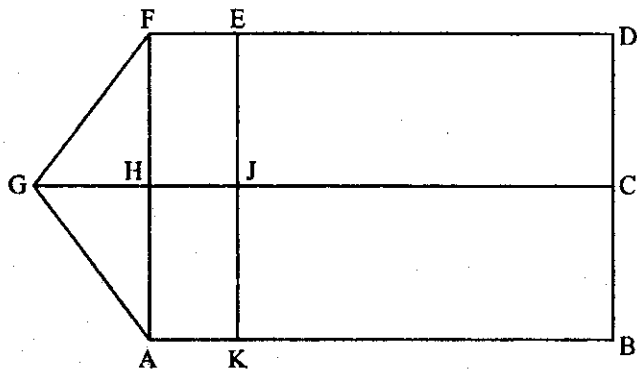
36. $5 + 8 = 40$ $6 + 2 = 12$
 $7 + 4 = 28$ $9 + 3 = ?$
 1) 27   2) 12
 3) 36   4) 72

37. $2 \times 3 \times 4 = 20$ $6 \times 7 \times 2 = 26$
 $5 \times 8 \times 3 = 39$ $7 \times 8 \times 4 = ?$
 1) 20   2) 28
 3) 40   4) 60

38. ਦਿੱਸੀ ਦਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰਲੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 28ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ।
 1) 55   2) 56
 3) 57   4) 58

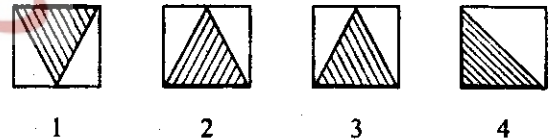
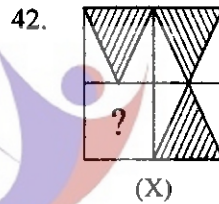
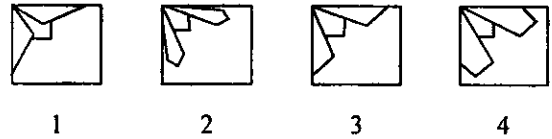
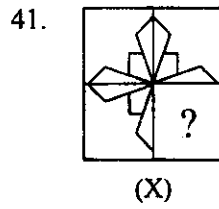
39. ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।
 BDF, CFI, DHL, ...
 1) CJM   2) EIM
 3) EJO   4) EMI

40. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ 'ਚ ਆਇਤ ਗਿਣੋ 'ਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

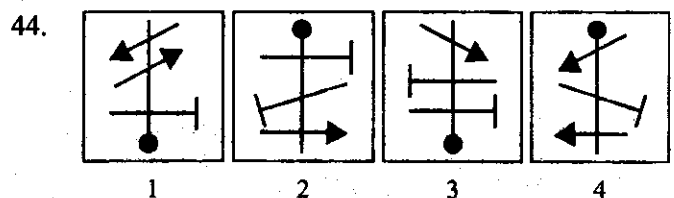
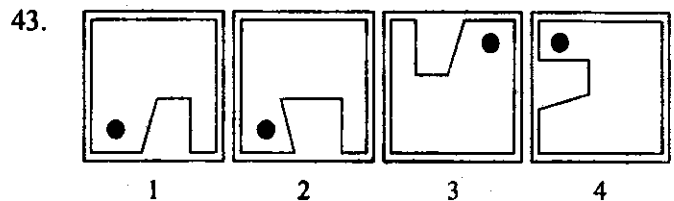

- 1) 7   2) 8
 3) 9   4) 10

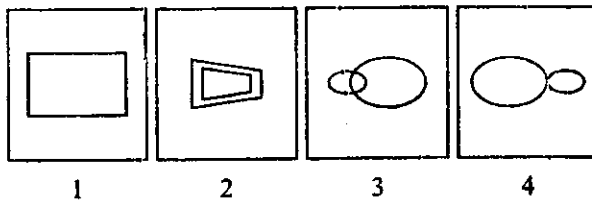
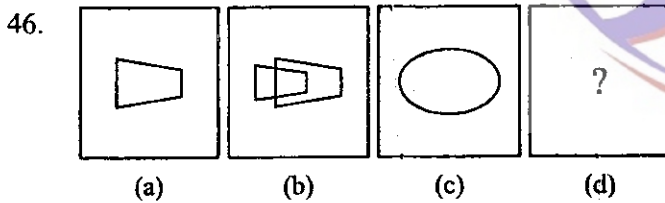
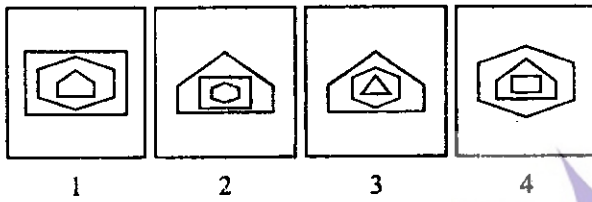
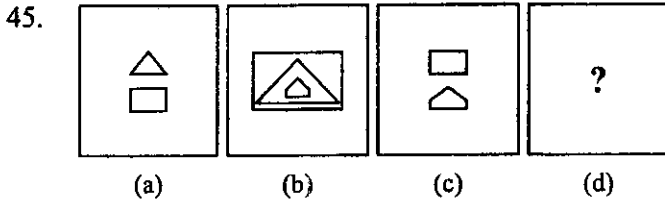
ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (41-42) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸੈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੈਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਸੈਟ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ 1, 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ, ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਚਿੰਨ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਠੱਗ ਜਾਵੇ।

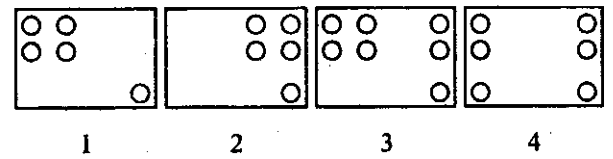
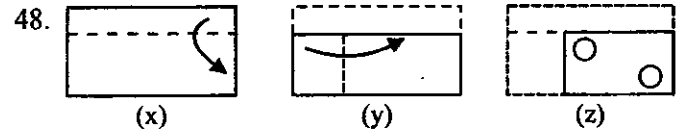
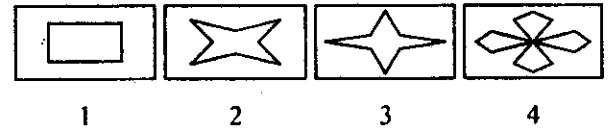
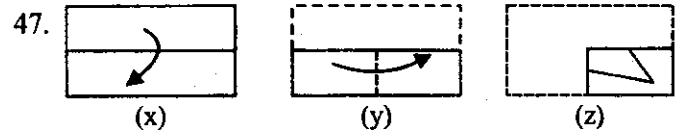
ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (43-44) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰਾ ਚਿੱਤਰ ਠੱਕੋ।

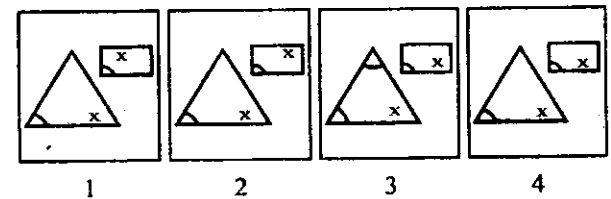
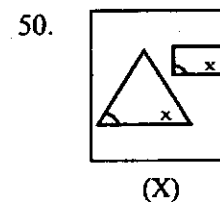
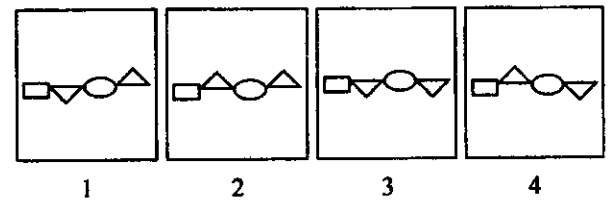
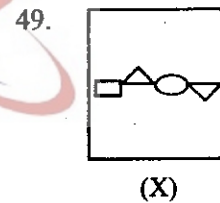
ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (45-46) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਚਿੰਨ (?) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਚਿੰਨ (?) ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਠੀਕ ਬੈਠ ਸਕੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (47-48) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਚਿੱਤਰ X, Y, Z ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਮੋੜ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਚਿੱਤਰ Z ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੱਟੇ ਗਏ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੇ ਇਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ 1, 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਖੇਗਾ?

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ (49-50) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਚਿੱਤਰ X ਦੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਚਿੱਤਰ ਲੱਭੋ।

ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ

51. ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 10°C ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਤਾਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ?

- 1) 41.84 ਜੂਲ   2) 4.184 ਜੂਲ
3) 3.85 ਜੂਲ   4) 0.385 ਜੂਲ

52. ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਕਿਸ ਦੀ ਇਕਾਈ ਹੈ?

- 1) ਦੂਰੀ   2) ਸਮਾਂ
3) ਚਾਲ   4) ਪ੍ਰਵੇਗ

53. ਵਾਯੂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਕਿਸ ਯੰਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- 1) ਬਰਮੀਟਰ   2) ਬੈਰੋਮੀਟਰ
3) ਸੋਨੋਮੀਟਰ   4) ਵਾਯੂਮੀਟਰ

54. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਜਲਣ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ?

- 1) ਆਕਸੀਜਨ
2) ਹਾਈਡਰੋਜਨ
3) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ
4) ਐਸਟਲੀਨ

55. ਸਧਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਧਾਤ ਦਰਵ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- 1) ਮਰਕਰੀ   2) ਸੋਡੀਅਮ
3) ਲੀਥੀਅਮ   4) ਪਾਣੀ

56. ਇਹ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਧਰੁਵ ਤਾਰੇ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- 1) ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ   2) ਊਰਾਯਾਨ
3) ਕੈਸਿਯੋਪਿਆ   4) ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ

57. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਭਿਲੰਬ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪਰਾਵਰਤਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਤਨ ਕੋਣ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) 45° 2) 90°
3) 0° 4) 180°

58. ਇੱਕ ਪੈਂਡੂਲਮ 2 ਸੈਕਿੰਡ ਵਿੱਚ 10 ਵਾਰ ਡੌਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਆਵਰਤਕਾਲ ਅਤੇ ਆਵਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

- 1) 0.50 ਸੈਕਿੰਡ, 10 ਹਰਟਜ਼

2) 0.20 ਸੈਕਿੰਡ, 10 ਹਰਟਜ਼

3) 0.20 ਸੈਕਿੰਡ, 5 ਹਰਟਜ਼

4) 5 ਸੈਕਿੰਡ, 5 ਹਰਟਜ਼

59. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਗੁਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- 1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਵਰਣ-ਵਿਖੇਪਣ
2) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਪਰਾਵਰਤਨ
3) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ
4) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਰਾਵਰਤਨ

60. ਇਹ ਸੂਰਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗ੍ਰਹਿ ਹਨ -

- 1) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁਕਰ, ਚੰਨ ਅਤੇ ਧਰਤੀ
2) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁਕਰ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਮੰਗਲ
3) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁਕਰ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀ
4) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁਕਰ, ਮੰਗਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ

61. ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪਰਕ ਬਲ ਹੈ -

- 1) ਰਗੜ ਬਲ   2) ਗੁਰਤਾ ਬਲ
3) ਚੁੰਬਕੀ ਬਲ   4) ਸਥਿਰ ਬਿਜਲਈ ਬਲ

62. ਇੱਕ ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਤੋਂ 2 ਮੀਟਰ ਦੂਰ ਖੜ੍ਹਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਤੋਂ ..... ਦੂਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

- 1) 2 ਮੀਟਰ   2) 3 ਮੀਟਰ
3) 5 ਮੀਟਰ   4) 4 ਮੀਟਰ

63. ਕਪਾਹ ਵਿੱਚ ਸੈਲੂਲੋਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਲੂਲੋਜ਼ ਇੱਕ ਬਹੁਲਕ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ?

- 1) ਈਥੀਨ   2) ਐਸਟਰ
3) ਗਲੂਕੋਜ਼   4) ਨਾਈਲੋਨ

64. ਸਾਰੇ ਸੰਸ਼ਲਿਸ਼ਤ ਰੇਸ਼ੇ ਪੈਟੋਲੀਅਮ ਮੂਲ ਦੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- 1) ਪਾਲੀਥੀਨ   2) ਪੈਟ੍ਰੋਸਾਇਟ
3) ਪਾਲੀਐਸਟਰ   4) ਪਲਾਸਟਿਕ

65. ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ

ਕਿਹੜੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪਰਤ ਚੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਰੋਧਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ?

- 1) ਮੈਲਾਮਾਈਨ
- 2) ਟੈਫਲਾਨ
- 3) ਪੀ.ਵੀ.ਸੀ.
- 4) ਪਾਲੀਥੀਨ

66. ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਰਿਬਨ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜਲਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੋਲਣ: ਉਪਰੰਤ ਜਿਹੜਾ ਘੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਘੋਲ ਦੀ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- 1) ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਨੀਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 2) ਨੀਲਾ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 3) ਦੋਵੇਂ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।
- 4) ਨੀਲਾ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਹਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

67. ਜਦੋਂ ਮਿੱਟੀ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਪਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- 1) ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
- 2) ਜੈਵ ਪਦਾਰਥ
- 3) ਹਾਈਡਰੋਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ
- 4) ਸਿਰਕਾ

68. ਜਦੋਂ ਕਾਪਰ ਦੇ ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਿੱਲੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹਲਕੀ ਹਰੀ ਪਰਤ ਜੰਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਸੂਤਰ ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਸੂਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- 1) $Fe_2O_3 \cdot 3H_2O$
- 2) $Cu(OH)_2, CuCO_3$
- 3) $Cu(NO_3)_2$
- 4) $CuCl_2$

69. ਧਾਤਾਂ ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਲੂਣ ਅਤੇ ਗੈਸ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

- 1) ਨਾਈਟਰੋਜਨ
- 2) ਹਾਈਡਰੋਜਨ
- 3) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ
- 4) ਅਮੋਨੀਆ

70. ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਘਿਘਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸੁਨਿਆਰ ਧਾਤ ਦੀ ਫੁਕਨੀ ਨਾਲ ਲਾਟ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- 1) ਪੂਰਣ ਜਾਲਣ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਖੇਤਰ

- 2) ਲਾਟ ਦਾ ਅਦੀਪਤ ਖੇਤਰ
- 3) ਅੰਸ਼ਿਕ ਜਾਲਣ ਵਾਲਾ ਮੱਧ ਭਾਗ
- 4) ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਚਲਾ ਕਾਲਾ ਖੇਤਰ

71. ਕੀੜੀ ਦੇ ਡੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਐਸਿਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- 1) ਐਸਟਿਕ ਐਸਿਡ
- 2) ਫਾਰਮਿਕ ਐਸਿਡ
- 3) ਸਿਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ
- 4) ਲੈਕਟਿਕ ਐਸਿਡ

72. ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਡੀਜਲ ਦੇ ਜਲਣ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਦਮਘੋਟੂ ਅਤੇ ਖੋਰਕ ਗੈਸ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ?

- 1) ਸਲਫਰ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ
- 2) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
- 3) ਆਕਸੀਜਨ
- 4) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ

73. ਬਿਜਲਈ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਪੈਟ੍ਰੋਲ ਵਰਗੇ ਜਲਣਸ਼ੀਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- 1) ਆਕਸੀਜਨ
- 2) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈ ਆਕਸਾਈਡ
- 3) ਨਾਈਟਰੋਜਨ
- 4) ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋ ਆਕਸਾਈਡ

74. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ 'ਰੱਬੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ' ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- 1) ਇਹ ਫਸਲਾਂ ਸਰਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- 2) ਇਹ ਮਾਨਸੂਨ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।
- 3) ਇਹ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- 4) ਚਾਵਲ, ਮੱਕੀ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਰੱਬੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹਨ।

75. ਕਿਹੜੇ ਸੂਖਮਜੀਵ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਜੀਵ ਦੇ ਸੈਲਾਂ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਣਨ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- 1) ਪ੍ਰੋਟੋਜੋਆ
- 2) ਵਾਇਰਸ
- 3) ਜੀਵਾਣੂ
- 4) ਉੱਲੀਆਂ

76. .... ਉਹ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਲਈ

ਰਾਖਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- 1) ਜੀਵ-ਮੰਡਲ ਗੀਜ਼ਰਵ
- 2) ਰੱਖਾ
- 3) ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ
- 4) ਜੀਵ ਮੰਡਲ

77. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ 'ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਗੁਣਾਂ' ਦੀ ਇਕਾਈ ਹੈ।

- 1) ਨਿਉਕਲੀਓਲਸ
- 2) ਪਰੋਟੋਪਲਾਜ਼ਮ
- 3) ਜੀਨ
- 4) ਗੁਣਸੂਤਰ

78. ਕਿਸੇ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

- 1) ਹਾਰਮੋਨ
- 2) ਵਿਟਾਮਿਨ
- 3) ਪ੍ਰੋਟੀਨ
- 4) ਐਂਡਮੋਸ ਐਪਲ

79. ਮਾਰੂਥਲੀ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ ਦੁਆਰਾ ਜਲ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ..... ਭਾਲੇ ਵਰਗੇ ਜਾਂ ਸੂਈ ਰੂਪੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- 1) ਕਲੋਰੋਫਿਲ
- 2) ਤਣਾ
- 3) ਸਟੋਮੈਟਾ
- 4) ਪੱਤੇ

80. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਲਹੂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- 1) ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ
- 2) ਲੋਹਾ
- 3) ਪ੍ਰੋਟੀਨ
- 4) ਵਿਟਾਮਿਨ

81. ਮਨੁੱਖੀ ਪਾਚਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅੰਗ ਹਨ-

- 1) ਗ੍ਰਸਨੀ, ਮਿਹਦਾ, ਅੰਨ ਨਾਲੀ, ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ
- 2) ਗ੍ਰਸਨੀ, ਮਿਹਦਾ, ਅੰਨ ਨਾਲੀ, ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ
- 3) ਗ੍ਰਸਨੀ, ਅੰਨ ਨਾਲੀ, ਮਿਹਦਾ, ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ
- 4) ਗ੍ਰਸਨੀ, ਅੰਨ ਨਾਲੀ, ਮਿਹਦਾ, ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ

82. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਛੂਤ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ?

- 1) ਸ਼ਕਰ ਰੋਗ
- 2) ਗਠਿਆ

- 3) ਤਪਦਿਕ
- 4) ਦਿਲ ਦਾ ਦੋਰਾ

83. ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ-ਏ ਮਨੁੱਖੀ ਰੋਗ ਕਿਸ ਸੂਖਮਜੀਵ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ?

- 1) ਵਿਸ਼ਾਣੂ
- 2) ਜੀਵਾਣੂ
- 3) ਪ੍ਰੋਟੋਜੋਆ
- 4) ਉੱਲੀ

84. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- 1) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਸੈਲੂਲੋਜ ਤੋਂ ਬਣੀ ਸੈੱਲ ਕੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- 2) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਡਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- 3) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਰਸਦਾਨੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- 4) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

85. ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- 1) ਵਾਢੀ
- 2) ਫਹਾਈ
- 3) ਸਿੰਚਾਈ
- 4) ਬਿਜਾਈ

86. ਧਰਤੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਭਾਗ ਉੱਤਰੀ ਗੋਲਾਰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ?

- 1) 1/3
- 2) 2/3
- 3) 1/5
- 4) 2/5

87. ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਦੀ ਕੱਚੀ ਧਾਤ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- 1) ਮੈਂਗਨੀਜ਼
- 2) ਅਬਰਕ
- 3) ਤਾਂਬਾ
- 4) ਬਾਕਸਾਈਟ

88. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਵਸੋਂ ਘਣਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ?

- 1) ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੰਜਾਬ)
- 2) ਅੰਬਾਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ)
- 3) ਲਾਹੌਲ-ਸਪਿਤੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)
- 4) ਆਗਰਾ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

89. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- 1) ਕੈਨੇਡਾ
- 2) ਅਮਰੀਕਾ

- 3) ਰੂਸ 4) ਜਪਾਨ
90. ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਨਗਣਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ?
- 1) ਸੰਨ 2018 2) ਸੰਨ 2019
3) ਸੰਨ 2020 4) ਸੰਨ 2021
91. ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਗਲੇ-ਸੜੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 1) ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ 2) ਮੱਲੜ
3) ਮੂਲ ਚੱਟਾਨ 4) ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਚੱਟਾਨ
92. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੌਫੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- 1) ਅਮਰੀਕਾ 2) ਚੀਨ
3) ਜਪਾਨ 4) ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ
93. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਲੋਹਾ-ਇਸਪਾਤ ਕੇਂਦਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
- 1) ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ 2) ਸਿੰਘਭੂਮ
3) ਰੁੜਕੋਲਾ 4) ਮਯੂਰਭੰਜ
94. 26 ਜਨਵਰੀ 2001 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ ਸੀ?
- 1) ਰਾਜਸਥਾਨ 2) ਗੁਜਰਾਤ
3) ਹਰਿਆਣਾ 4) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
95. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- 1) 03 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 2) 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
3) 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 4) 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
96. 'ਸੰਸਾਰ ਵੱਸੋਂ ਦਿਵਸ' ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 1) 11 ਜਨਵਰੀ 2) 11 ਮਾਰਚ
3) 11 ਮਈ 4) 11 ਜੁਲਾਈ
97. ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਯੂਰਪੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੀ -
- 1) ਫਰਾਂਸੀਸੀ 2) ਡੱਚ
- 3) ਅੰਗਰੇਜ਼ 4) ਪੁਰਤਗਾਲੀ
98. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ 1773 ਈ. 'ਚ ਕਿਹੜਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ -
- 1) ਪਿਸਟ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ
2) ਚਾਰਟਰ ਐਕਟ
3) ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ
4) ਮੋਟਰੂ-ਚੈਮਸਫੋਰਡ ਐਕਟ
99. ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸ ਵਾਇਸਰਾਇ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ -
- 1) ਲਾਰਡ ਐਲਨਬਰੋ 2) ਲਾਰਡ ਹਾਰਡਿੰਗ
3) ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਟਿੰਕ 4) ਲਾਰਡ ਰਿਪਨ
100. ਰੱਈਅਤਵਾੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-
- 1) ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ
2) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਲਾਕੇ
3) ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ
4) ਬਨਾਰਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ
101. "ਪ੍ਰੀਮਰ ਵਰਨਾ ਪ੍ਰੀਚਿਆ" ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ -
- 1) ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ
2) ਸਵਾਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ
3) ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਐਨੀ ਬੇਸੈਂਟ
4) ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਵਿਦਿਆ ਸਾਗਰ
102. ਖਾਸੀਸ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਸੀ ?
- 1) ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ 2) ਤੀਰੁਤ ਸਿੰਘ
3) ਭੀਲ 4) ਖਰੋਧ
103. ਕਿਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ -
- 1) 1872 ਈ., ਸਵਾਮੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਰਮ ਹੰਸ
2) 1872 ਈ., ਕੇਸ਼ਵ ਚੰਦਰ ਸੇਨ
3) 1871 ਈ., ਬਾਬਾ ਦਿਆਲ ਜੀ
4) 1857 ਈ., ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

104. ਕਿਸ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਨੂੰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ “ਪੈਗੰਬਰ” ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ -

- 1) ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਾਇਣ ਗੁਰੂ   2) ਪਰੀਆਰ ਰਾਮਾ ਸਵਾਮੀ
3) ਵੀਰ ਸਲਿੰਗਮ   4) ਜੋਤਿਬਾ ਫੁਲੇ

105. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਕਿੱਥੋਂ ਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਤੱਕ ਬਣਾਈ ਗਈ -

- 1) ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰ   2) ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ
3) ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰ   4) ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ

106. “ਦਿੱਲੀ ਚਲੋ” ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ -

- 1) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ   2) ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ
3) ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ   4) ਰਾਜ ਗੁਰੂ

107. ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵੰਡ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ -

- 1) 1905 ਈ., ਲਾਰਡ ਕਰਜਨ
2) 1885 ਈ., ਏ.ਓ. ਰਿਊਮ
3) 1906 ਈ., ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜੀ
4) 1920 ਈ., ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ

108. ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ-

- 1) ਬਲਗੋਡ   2) ਅਮਰੀਕਾ
3) ਚੀਨ   4) ਰੂਸ

109. ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੰਸਦੀ ਢਾਂਚਾ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ?

- 1) ਅਮੇਰੀਕਾ ਤੋਂ   2) ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ
3) ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ   4) ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ

110. ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- 1) ਜਨਹਿੱਤ ਮੁੱਕਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ
2) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ
3) ਦੀਵਾਨੀ ਮੁੱਕਦਮੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ
4) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੇ ਸਸਤਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ

111. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿੰਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ?

- 1) 29   2) 24

- 3) 22   4) 19

112. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ?

- 1) 29   2) 25
3) 20   4) 22

113. ਜਿਹੜੀ ਸਰਕਾਰ ਕਈ ਦਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- 1) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ   2) ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ
3) ਗਠਬੰਧਨ ਸਰਕਾਰ   4) ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਸਰਕਾਰ

114. ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਣ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- 1) ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ   2) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ
3) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ   4) ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ

115. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦਲ ਖੇਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਹੈ?

- 1) ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ
2) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ
3) ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ
4) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ

116. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਕ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ ਤੇ ਨਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ?

- 1) ਧਾਰਾ 11   3) ਧਾਰਾ 13
3) ਧਾਰਾ 14   4) ਧਾਰਾ 15

117. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ‘ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ’ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- 1) 42ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ
2) 40ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ
3) 52ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ
4) 43ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ

118. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- 1) ਪੰਚਾਇਤ   2) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ

- 3) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ 4) ਸੰਸਦ
119. 31 ਦਸੰਬਰ 1929 ਈ. ਨੂੰ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- 1) ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ
2) ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
3) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
4) ਡਾ. ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

120. ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹਰ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
- 1) 1/2 ਮੈਂਬਰ 2) 1/3 ਮੈਂਬਰ
3) 2/3 ਮੈਂਬਰ 4) 1/4 ਮੈਂਬਰ

121. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ :-
- 1) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਜੋੜ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੰਦ ਹਨ।
2) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਘਟਾਉ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੰਦ ਹਨ।
3) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਗੁਣਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੰਦ ਹਨ।
4) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੰਦ ਹਨ।

122. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
- 6.066, 6.00606, 6.0066, 6.0606
- 1) 6.066 2) 6.00606
3) 6.0066 4) 6.0606

123. .... ਤਿਭੁਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਲੰਬ ਤਿਭੁਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 1) ਬਿਖਮ ਭੁਜੀ 2) ਸਮਕੋਣ
3) ਅਧਿਕ ਕੋਣੀ 4) ਸਮਭੁਜੀ

124. 1 ਘਣ ਮਿਲੀਮੀਟਰ = ... ਘਣ ਸਮ
- 1) 0.01 2) 0.0001
3) 0.001 4) 0.00001

125. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਪੁੰਜ 5.97×10^{24} ਕਿਲੋ ਗਰਾਮ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦਾ ਪੁੰਜ 7.35×10^{22} ਕਿਲੋ ਗਰਾਮ ਹੈ। ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਕੁਲ ਪੁੰਜ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) 13.32×10^{24} kg 2) 13.32×10^{46} kg
3) 604.35×10^{24} kg 4) 604.35×10^{22} kg

126. ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਵਰਗ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ 8, 15 ਅਤੇ 20 ਨਾਲ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕੇ।
- 1) 120 2) 3600
3) 7200 4) 600

127. ਇੱਕ ਬਗੀਚਾ ਤਿਭੁਜ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਾਰ y ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਉਚਾਈ z ਮੀਟਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਘਾਹ ਲਗਵਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚਾ x ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਤਿਭੁਜਾਕਾਰ ਬਗੀਚੇ ਵਿੱਚ ਘਾਹ ਲਗਵਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ਹੋਵੇਗਾ :-
- $\frac{xyz}{2} m^2$ $\frac{xyz}{2}$ ਰੁ.
1) $\frac{x+y+z}{2}$ ਰੁ. 2) $\frac{xy+z}{2}$ ਰੁ.
3) 3) 4) 4)

128. ਇੱਕ ਰੇਲ ਗੱਡੀ $19\frac{1}{2}$ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 1805/2 ਕਿ.ਮੀ. ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਚਾਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
- 1) 95 ਮੀ./ਘੰਟਾ 2) 95 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ
3) 85 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ 4) 110 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

129. $(a-b)^2 - (b-c)^2$ ਦਾ ਗੁਣਨ ਖੰਡੀਕਰਨ ਕਰੋ।
- 1) $(a+c)(a-2b+c)$ 2) $(a-c)(a+2b+c)$
3) $(a-c)(a-2b-c)$ 4) $(a-c)(a-2b+c)$

130. $(150-300)$ ਦਾ 30% ਦਾ 10% ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) 6 2) 15
3) 12 4) 9

131. ਇੱਕ ਠੋਸ ਦੇ 40 ਢਲਕ (faces) ਅਤੇ 60 ਕਿਨਾਰੇ (edges) ਹਨ। ਇਸਦੇ ਸਿਖਰਾਂ (vertices) ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
- 1) 18 2) 20
3) 22 4) 24

132. x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

$$\frac{x}{2} + \frac{x}{4} + \frac{x}{5} + 500 = x$$

- 1) -10000 2) 10000
3) -25 4) 1000
133. ਜੇਕਰ $(64)^2 - (36)^2 = 20z$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ z ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
- 1) 70 2) 120

- 3) 140   4) 160
134. ਦੋ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ 66 ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 2:5 ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਪਤਾ ਕਰੋ।
- 1) 44, 110   2) 33, 99
3) 22, 88   4) 11, 77
135. 30 ਦਿਨ ਅਤੇ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) 5:6   2) 10:3
3) 20:1   4) 15:3
136. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਭੁਜਾਵਾਂ $4x^2+x-1$, $2x^2-3x+5$ ਅਤੇ $-x^2+4x+1$ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸ ਤਿਭੁਜ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) $4x^2+x+1$ 2) $2x^2+3x+5$
3) x^2+4x+1 4) $5x^2+2x+5$
137. ਇਕ ਵਰਗ ਦਾ ਵਿਕਰਣ 40 ਸੈ.ਮੀ. ਹੈ। ਇਸ ਵਰਗ ਦਾ ਘੇਰਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) $40\sqrt{2}$ ਸੈ.ਮੀ.   2) $80\sqrt{2}$ ਸੈ.ਮੀ.
3) 40 ਸੈ.ਮੀ.   4) 80 ਸੈ.ਮੀ.
138. $[(10)^{150} \div (10)^{146}]$ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
- 1) 100000   2) 10000
3) 1000   4) 100
139. ਤਿੰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 3: 4: 6 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗੁਣਨਫਲ 1944 ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ?
- 1) 9   2) 12
3) 18   4) 24
140. ਜੇਕਰ 70 ਰੁਪਏ ਤੇ 70 ਪੈਸੇ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਾਭ % ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) 0.1%   2) 1%
3) 7%   4) 10%

ਭਾਸ਼ਾ

141-145 Read the comprehension passage carefully and answer the following questions :-

Matthew returned at dinner time and told his mother that he had got the job. Matthew's mother gave him a puzzled look when he said that he had applied for a job to be neighbourhood's newspaper delivery boy. Matthew's mother smiled as she did not want to discourage her son to earn his pocket money. After his father's demise, who was the sole bread winner of the family. Matthew had to go to school without lunch.

From that day on, Matthew's life changed. He left the house when it was still dark outside and was forced to return home before going to school. There was no time for breakfast either. A few days later, after he got his first salary, he presented his mother the dress she wanted to buy.

141. How did Matthew's mother react after he told him about the job?
- 1) Puzzled   2) Anxious
3) Angry   4) Confused
142. Matthew's mother thought that he wanted to earn money so that he is able to.....
- 1) go to school
2) buy newspaper for the family
3) have proper meals
4) buy what he liked
143. How did Matthew's life changed after he took on the job?
- 1) He started loving dogs.
2) He ate better food than before.
3) He stopped complaining to his mother.
4) He had to rush to school in the morning.
144. What makes you think he took his job seriously?
- 1) He left home when it was dark.
2) He did not complain.
3) He threw the newspaper on time.
4) He memorized the route properly.
145. What was Matthew's actual reason for taking on the job?
- 1) He wanted to provide food for the family.
2) He wanted to give his mother what she wanted.

- 3) He wanted to buy things for himself.
4) He wanted to lessen the burden of his mother.

146-150. Answer the following questions by choosing the correct option in place of the underlined word given below:

146. Please deliver the parcel to my residence as soon as possible.
1) Office 2) Factory
3) Home 4) Club
147. Good shoes are durable.
1) Lasting 2) Soft
3) Common 4) Fashionable
148. The vice-president is a stern person.
1) Forceful 2) Fair
3) Just 4) Strict
149. There was an unpleasant odour in the air.
1) Sound 2) Smell
3) Noise 4) Voice
150. Everyone praised him for his heroic deed.
1) Brave 2) Kind
3) Generous 4) Noble

151-154. Fill in the blank space by choosing the correct option.

151. I received the information from a reliable.....
1) thing 2) centre
3) source 4) way
152. All motorists must ..... their seat belts while driving.
1) attach 2) fasten
3) grip 4) grasp
153. The post office is ..... next to the bank.
1) changed 2) existed
3) fixed 4) situated
154. It is my ..... that there is life on other planets.

- 1) vision 2) belief
3) doubt 4) wisdom

155-161 निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही उत्तर वाले विकल्प चुनिए:

आज यातायात के साधनों का बहुत विकास हुआ है। लाखों बसें दिन-रात देश की सड़कों पर दौड़ती हैं। जहाँ पर पहले दो-तीन रेलगाड़ियाँ चलती थीं, वहाँ अब दस-दस गाड़ियाँ चलने लगी हैं। लेकिन बढ़ी जनसंख्या के कारण हम सुख से यात्रा नहीं कर पाते। बसों और गाड़ियों में हमें अपार भीड़ का सामना करना पड़ता है। रेलगाड़ियों में टिकट खरीदने में घंटों लंबी पंक्तियों में खड़ा रहना पड़ता है। स्वतंत्रता प्राप्ति के बाद विद्यालयों की संख्या पहले से दुगुनी-चौगुनी हो गयी है, फिर भी अनेक विद्यार्थियों की शिक्षा इसलिए रुक जाती है कि उन्हें किसी विद्यालय में प्रवेश नहीं मिलता। चारों ओर भीड़ ही भीड़ दिखाई देती है। ऐसा प्रतीत होता है जैसे स्त्री-पुरुषों का समुद्र उमड़ आया है। बढ़ती हुई जनसंख्या के कारण हम बेरोजगारी पर काबू पाने में असमर्थ हैं, इसलिए विशेष प्रशिक्षित व्यक्तियों को भी कार्य नहीं मिल रहा है।

155. किस कारण हम सुख से यात्रा नहीं कर पाते ?

- 1) यातायात के विकास के कारण
2) बढ़ी जनसंख्या के कारण
3) बसों की अधिकता के कारण
4) रेलगाड़ियों की अधिकता के कारण

156. बढ़ती जनसंख्या से शिक्षा के क्षेत्र में अनेक विद्यार्थियों पर क्या प्रभाव पड़ा है ?

- 1) उन्हें रेलगाड़ियों में टिकट खरीदना बहुत मुश्किल हो गया है।
2) उन्हें बसों में भीड़ का सामना करना पड़ता है।
3) उन्हें रेलगाड़ियों में भीड़ का सामना करना पड़ता है।
4) विद्यालय में अनेक विद्यार्थियों को प्रवेश नहीं मिलता।

157. प्रशिक्षित व्यक्तियों को भी कार्य क्यों नहीं मिल रहा है ?

- 1) विद्यालयों में भीड़ के कारण।
2) स्त्री-पुरुषों का समुद्र उमड़ने के कारण
3) बढ़ती हुई जनसंख्या से बेरोजगारी पर काबू न पाने के कारण।

4) बढ़ते यातायात के कारण।

158. इस गद्यांश का उचित शीर्षक है -

- 1) यातायात का विकास।
- 2) बसों व रेलगाड़ियों में वृद्धि।
- 3) बेरोज़गारी की समस्या।
- 4) बढ़ती हुई जनसंख्या के दुष्प्रभाव।

159. 'स्वतंत्रता' शब्द व्याकरणिक दृष्टि से क्या है?

- 1) ज्ञानिवाचक संज्ञा।
- 2) व्यक्तिवाचक संज्ञा।
- 3) भाववाचक संज्ञा।
- 4) विशेषण।

160. निम्नलिखित में से कौन सा शब्द 'समुद्र' का पर्यायवाची शब्द नहीं है?

- 1) जलधि
- 2) जलद
- 3) नीरधि
- 4) सागर

161. निम्नलिखित में से 'स्त्री' शब्द का बहुवचन क्या होगा?

- 1) स्त्रियाँ
- 2) स्त्रीयाँ
- 3) इसतरियाँ
- 4) स्त्रीये

162-167 निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही उत्तर वाले विकल्प चुनिए :

हमें संसार के सभी जीव-जन्तुओं से प्यार करना चाहिए और उनके प्रति अपना व्यवहार भी मधुर रखना चाहिए। मानव-मात्र के प्रति हमें अपने हृदय को हर क्षण खुला ही रखना चाहिए। कहने का तात्पर्य है कि समाज का हर व्यक्ति अमीर-गरीब, शिक्षित-अशिक्षित, परिचित-अपरिचित हमारे उचित स्नेह और सम्मान का अधिकारी है। साधारणतः किशोर एवं किशोरियों के जीवन में उनके माता-पिता और गुरुजन एवं उनके सहपाठियों का महत्वपूर्ण स्थान होता है। इनमें माता-पिता और गुरुजन प्रत्येक स्थिति में हमारी श्रद्धा और हमारे सत्कार के पात्र हैं। यही नहीं ऐसा प्रत्येक व्यक्ति जो हमसे आयु में छोटा किंतु

विद्या, बुद्धि पद एवं सामर्थ्य में हमसे श्रेष्ठ हो, वह भी हमारे आदर का पात्र है। अपने से किसी गुण में श्रेष्ठ व्यक्ति से जब भी भेंट हो जाये तब उसके प्रति अभिवादन का भाव प्रकट करें। विनम्रतापूर्वक उनको प्रणाम करना ही सर्वश्रेष्ठ ढंग है। हम उनके चरण स्पर्श करते हुए भी उन्हें प्रणाम कर सकते हैं। यदि हम बैठे हों और वे पहुँच जायें तो यथाशीघ्र हमें स्थान से उठकर खड़े हो जाना चाहिए। अभिवादन के बाद उनकी आज्ञा पाकर उचित स्थान ग्रहण करें, किंतु तभी जब उन्होंने स्थान ग्रहण कर लिया हो। उनके साथ बातचीत करते समय पूरी तरह विनम्रता और शालीनता बरतें। क्रोध, क्षोभ अथवा घृणा का भाव मन में उठें तो उसे किसी भी रूप में प्रकट न होने दें। शब्द का प्रयोग भी सोच समझकर करें।

162. हमारे स्नेह और सम्मान का अधिकारी कौन है?

- 1) अमीर-गरीब व्यक्ति
- 2) शिक्षित-अशिक्षित व्यक्ति
- 3) परिचित-अपरिचित व्यक्ति
- 4) उपर्युक्त तीनों विकल्प सही हैं

163. हमारी श्रद्धा और सत्कार के पात्र कौन हैं?

- 1) माता-पिता और गुरुजन
- 2) सहपाठी
- 3) किशोर एवं किशोरियाँ
- 4) संसार के सभी जीव-जन्तु

164. आयु में छोटा होने पर भी व्यक्ति हमारे लिए आदरणीय क्यों बन जाता है?

- 1) क्योंकि उसने विद्या प्राप्त की है।
- 2) क्योंकि वह बुद्धिमान है।
- 3) क्योंकि वह उच्च पद पर आसीन है।
- 4) क्योंकि वह विद्या, बुद्धि, पद एवं सामर्थ्य में हमसे श्रेष्ठ है।

165. गुणी व्यक्ति के प्रति सम्मान का भाव कैसे प्रकट किया जाना चाहिए?

- 1) उनकी अवज्ञा करके।
- 2) उनके प्रति क्षोभ की भावना प्रकट करके।
- 3) उनका अभिवादन करके तथा विनम्रतापूर्वक प्रणाम

ਕਰਕੇ।

4) ਉਨਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਕੇ।

166. 'ਕ੍ਰਿਯਾਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਥਾ ਹੋਗਾ?

- 1) ਕ੍ਰਿਯਾਕਾਰਿਕਤਾ   2) ਕ੍ਰਿਯਾਕਾਰਿਕਤਾ
3) ਕ੍ਰਿਯਾਕਾਰਿਕਤਾ   4) ਕ੍ਰਿਯਾਕਾਰਿਕ

167. 'ਖੁਸ਼ੀ' ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਵਿਪਰੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕਥਾ ਹੋਗਾ?

- 1) ਪ੍ਰੇਮ   2) ਤੁਕਰਥ
3) ਪ੍ਰਸੰਸਾ   4) ਆਸੋਦ

168-174 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ:-

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਰਤ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਹਰੀ ਗੁਲਾਮੀ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਜੁਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਲਹਿਰ, ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਲਾਠੀ ਚਾਰਜ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਵੰਡ ਨਾਲ 1947 ਈ: ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਨਾਭਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਜੀਂਦ, ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਰਿਆਸਤਾਂ ਆਦਿ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਪਰ 1966 ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਂਦ ਹਰਿਆਣੇ ਅਤੇ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਹਿਮਾਚਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈਆਂ।

168. ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਹੜੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸਨ?

- 1) ਰਾਜਿਆਂ   2) ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ
3) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ   4) ਰਜਵਾੜਿਆਂ

169. 1966 ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਰਿਆਸਤ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਈ?

- 1) ਨਾਭਾ   2) ਜੀਂਦ
3) ਕਪੂਰਥਲਾ   4) ਪਟਿਆਲਾ

170. ਪੰਜਾਬ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀ ਰਿਆਸਤ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ?

- 1) ਨਾਭਾ   2) ਜੀਂਦ
3) ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ   4) ਪਟਿਆਲਾ

171. ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

- 1) ਭਾਰਤ ਸੁਧਾਰੋ   2) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ
3) ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ   4) ਪਰਜਾ-ਮੰਡਲ

172. ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਠੀਕ ਹੈ?

- 1) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਸਨ।
2) 1947 ਈ: ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ।
3) ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
4) ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਕ ਸਨ।

173. 'ਜੀਂਦ' ਸ਼ਬਦ..... ਨਾਂਵ ਹੈ?

- 1) ਪੜਨਾਂਵ   2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
3) ਆਮ ਨਾਂਵ   4) ਖਾਸ ਨਾਂਵ

174. 'ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ' ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਕੀਤਾ ਗਿਆ'..... ਹੈ।

- 1) ਉਦੇਸ਼   2) ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
3) ਕਿਰਿਆ   4) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

175-180 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ:-

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ, ਜੈਨ ਆਦਿ ਧਰਮ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੈਥੋਲਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਧਰਮ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੇਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਹੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਂਵਾਂ ਗੌਡ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਰਾਮ, ਅੱਲਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ

ਸਤਿਕਾਰਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਰਿਗਵੇਦ, ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ, ਬਾਈਬਲ, ਰਮਾਇਣ, ਗੀਤਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਵਿਚ ਬੇਹਤਰ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

175. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ?

1) ਕੈਥੋਲਿਕ	2) ਹਿੰਦੂ
3) ਮੁਸਲਮਾਨ	4) ਈਸਾਈ

176. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

1) ਹਿੰਦੂ	2) ਸਿੱਖ
3) ਗੌਡ	4) ਜੈਨ

177. 'ਬਾਈਬਲ' ..... ਹੈ।

1) ਧਰਮ	2) ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ
3) ਗ੍ਰੰਥ	4) ਜ਼ਿੰਦਗੀ

178. ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਕਿਰਿਆ ਹੈ?

1) ਸਿੱਖ	2) ਜਾਣਦੇ
3) ਰੱਬ	4) ਵਾਹਿਗੁਰੂ

179. 'ਤਰ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਅੱਖਰ ਹੈ?

1) ਸ਼ੁਰ	2) ਧੁਨੀ
3) ਦੁੱਤ	4) ਲਗਾਖਰ

180. ਆਮ ਨਾਂਵ ਚੁਣੋ।

1) ਧਰਮ	2) ਰਿਗਵੇਦ
3) ਬਾਈਬਲ	4) ਗੀਤਾ

